

San Pablobi EFESO Bainni utire toyani saobi

Saludo

¹ Yë'ë, Pablo hue'eguëbi, Riusubi yë'ëre cuencueni re'huaguëna, baguëre ta'yejeiye yo'o conguë ba'iguë'ë. Jesucristobi yë'ëre choini re'huaguëna, baguë yo'ore yo'oguë ba'iyë. Ja'nca ba'iguëbi, mësacua Cristo bain baguëni si'a recoyo ro'tajën ba'ijënna, mësacua Cristo bainreba Efeso huë'e jobore ba'icua, ja'ancuani utire toyani saoyë yë'ë. ² Mai Taita Riusu, mai Ëjaguë Jesucristobi mësacuani ai oijën conjën, mësacuani ai recoyo bojo güeseja'bë cayë yë'ë.

Bendiciones espirituales en Cristo

³ Yureca, mai Taita Riusure ro'tato, mai Ëjaguë Jesucristo Ja'quë ba'iguëna, baguë ta'yejeiyereba ba'iyete bojoreba bojojën cañuni. Baguëbi maire ëñani, Yë'ë bain Cristoni si'a recoyo ro'tajën ba'icua ta'yejeiyereba re'oye conza caguë, baguë guënamë re'oto bayete caraye beoye maina jo'cabi. ⁴ Ën yijare re'huani jo'casirën quë'rë ja'anrë mai ba'ija'yete ro'tani, baguë bainreba ba'ija'yete cuencueni, Jesucristo tëani baja'yete re'huani tonbi. “Yë'ë bainreba ba'ija'cuabi gare recoyo tënoreba tënosi'cua ba'ijën, gu'a jucha gare senjosi'cua ba'ija'bë” caguë, ⁵ mai ba'ija'yete ro'tani, maini ai yëreba yëguë baji'i. Ja'nca yëguë sëani, Jesucristobi mai gu'a jucha ro'ire junni tonja'ñete ro'tani, mai ba'ija'ye, baguë bainreba ba'ija'yete cuencueni, Yë'ë re'o zin hua'nare bacuare re'huani baza caguë, baguë yo'oguë ba'ija'yete bojoguë

ro'tani, cuencueni tonbi Riusu. ⁶ Ja'nca cuencueni tonguëna, maibi yureca baguë ta'yejeiyereba ba'iyete jo'caye beoye bojoreba bojojën cañuni. Baguë guënamë re'oto bayete maini ai ba'iyë ai re'oye jo'caguë ba'iji. Baguë Zin ai yësi'quë naconi te'e zi'inni ba'icuabi baguë bayete ai coreba cojën, ai bojoyë mai cajën, baguë ta'yejeiye ba'iyete jo'caye beoye cajën bañuni. ⁷ Riusubi maini, gu'a jucha yo'ojën ba'isi'cuani ai oiguë basi'quë sëani, baguë Zin Jesucristobi crusu sa'cahuëna junni tonguëna, baguë zie jañuni tonse'ebi Riusu bainrebare re'huasi'cua ba'iyë mai. Mai gu'a jucha yo'ojën ba'ise'ere gare se'e ro'tama'iguë ba'iji Riusu. ⁸ Maini ja'nca ai yëreba ai yëguëbi baguë ba'iyete ta'yejeiyereba maini masi güeseji. ⁹ Baguë ai ba'irën cuencueni re'huase'ere, baguë yurerën tëca yahue masise'ere yurera maini te'e ruiñe masi güeseji. Baguë Zin Jesucristo raoja'yete zoe ro'tani, maini yureña masi güesebi. ¹⁰ “Baguë raoja'rën ti'anguëna, si'aye yë'ë re'huani jo'case'e, yija re'oto, guënamë re'oto re'huani jo'case'e beoru ñë'coni baguëna jo'caza” caguë yo'obi Riusu.

¹¹ Ja'nca yo'oguëbi maire'ga cuencueguëna, maibi baguë naconi te'e zi'inni baë'ë. Baguë ai ba'irën ba'ise'e'ru yurera maire ja'nca zi'inni ba'iji. Ai ta'yejeiye yo'oye pore Ējaguë sëani, maire choini baguëna, baguë bayete te'e coní bayë mai. ¹² Ja'nca sëani, mai hua'nabi Cristoni si'a recoyo ro'tajën, yequëcua'ru quë'rë ja'anrë ro'tajën ba'icuabi baguë ta'yejeiyereba ba'iyete bojojën cañuni. Baguë ba'iyete ai ba'iyë quëani achoñuni. ¹³ Mësacua'ga baguë te'e ruiñe ba'i cocarebare achani, Cristo tëani bayete masini, mësacuabi ai bojojën, Cristoni si'a recoyo ro'tajënna, Riusubi baguë coca caní jo'case'e'ru güina'ru yo'oguë, baguë Espíritute mësacuana raoni jo'caní, baguë bainrebare mësacuare

re'huani babi. ¹⁴ Ja'nca re'huani baguëna, mësacuabi baguë Espiritute bajën, baguë guënamë re'oto bayete coja'rën ti'añe tëca bajën, mësacua coni baja'yete te'e ruiñe masiyë. Ja'nca masijën, baguëni bojojën, baguë ta'yejeiyereba pore Ëjaguë ba'iyete ai ba'iyë quëani achojën, si'a bainni masi güesejën bañuni.

Pablo pide a Dios que dé sabiduría a los creyentes

¹⁵ Riusubi maina ja'nca insini jo'caguëna, yë'ë'ga mësacua si'a recoyo ro'tase'ere achani, ai bojohuë. Mësacuabi mai Ëjaguë Jesusni si'a recoyo ro'tani, si'a baguë bainni ai recoyo oijën conjënna, yë'ë'ga ja'anre achani, ¹⁶ ai bojo recoyo re'huani, Riusuni jo'caye beoye mësacuare surupa caguë, mësacua ba'iyete Riusuni si'arën senni achaguë ba'iyë yë'ë. ¹⁷ Mai ta'yejeiyereba Ëjaguë Riusu, mai Ëjaguë Jesucristo Ja'quë, ja'anguëni senni achaguë, baguë ta'yejeiye masiyete mësacuani te'e ruiñe masi güesej'ën señë. Baguë ba'iyete re'oye ye'yeni, baguëni quë'rë se'e ai re'oye masi güesej'ën, señë yë'ë. ¹⁸ Ja'nca masi güesequëna, mësacuabi Riusu ba'iyete gare huesësi'cua ba'ijën, mësacua yua baguë ta'yejeiye ba'iyete ai ëama'iñereba masija'cua'ë. Baguë guënamë re'oto bayete mësacua gare carajeiye beoye coni baja'yete masini, yë'ëre choisi'quë sëani, baguë naconi si'arën ba'ija'yete conni bazaniñë cajën, si'a baguë bain naconi ai ta'yejeiye bojojën ñë'caja'yete gare jo'caye beoye ëjojën ba'ija'cua'ë. ¹⁹ Baguë ta'yejeiyereba pore Ëjaguë ba'iyere'ga masija'cua'ë mësacua. Mai gare ëñama'ise'e ba'iyë'ru quë'rë ai ta'yejeiye yo'oye poreguëbi baguë bainre, Cristoni si'a recoyo ro'tacuare sëani, maire ai ta'yejeiye ai re'oye conni cuiraji. Ja'nca ai ta'yejeiye yo'oye poreguëna, maibi yuara masiyë, ²⁰ Cristo junni tonsi'quëni huajë güesësi'quë sëani. Maina

Raosi'quëreba ba'iguëbi junni tonguëna, mai pore Ęjaguë Riusubi baguëni huajëreba huajë güeseni, si'a guënamë re'oto ba'icua'ru quë'rë ta'yejeiye Ęjaguëre baguëte re'huani, baguë jëja ca'ncona bëa güesebi. ²¹ Ja'nca bëa güesequë, si'a guënamë re'oto ëjacua, si'a ën yija re'oto ëjacua, si'a ëjacua ba'ijën ba'isi'cua, si'acua'ru quë'rë ai ta'yejeiye Ęjaguëre ba Cristore re'huani baguëni guanse güesebi Riusu. ²² Ja'nca guanse güesequëbi ba je'ocua si'acuare ta'yejeiye ënseni, bacua, baguë bayere'ga si'ayete yë'ë bayete jo'cani, Yë'ë bayete si'aye bajë'ën më'ë'ga, caji. Yë'ë bainreba jubë si'a jubëte ñë'coni, bacua quë'rë ta'yejeiyereba Ęjaguë ba'ijë'ën, caji. ²³ Ja'nca cani jo'caguëna, mai yua Cristo bain jubëreba ba'ijën, Cristoni te'e zi'inni ba'icua ba'ijën, baguëre yo'o concua re'huasi'cua ba'iyë mai. Ja'nca re'huasi'cua ba'ijëna, baguë bayete cato, gare carajeiye beoye maina si'arënreba ro insireba insini jo'caguë, maina ai re'oyereba ai re'oye cuiraji Cristo.

2

Salvos por el amor de Dios

¹ Yureca, mësacua ja'anrë ba'ijën ba'ise'ere ro'tato, mësacua gu'a jucha yo'ojën ba'ise'e ro'ire gare bënni senjoja'cua se'ga ba'ijën ba'nhuë. Riusuni gare huesëcua ba'ijën, ² ro ën yija bain yo'ojën ba'iyë'ru gu'aye yo'ojën, zupai huati ëñoñe se'gare'ru yo'ojën ba'ijën ba'nhuë mësacua. Ai gu'a huati sëani, si'a bainni coqueza caguë, Riusu yëye'ru maini tin yo'o güeseji. Riusu guanseni jo'case'e'ru si'a bainni gare tin yo'o güeseji baguë. ³ Ja'nca yo'o güesequëna, mai si'acua'ga zupai huati yëye'ru yequërëña yo'ojën ba'ijën ba'nhuë. Ro mai gu'a ëase'e se'gare ro'tajën, gu'aye yo'oye se'gare ro'tajën, yo'o bi'rajën ba'nhuë mai. Si'a ën yija bain

yo'oye'ru güina'ru yo'ojën, Riusu yëye'ru gare yo'oye güejën, Riusu bënni senjoja'cua se'ga ba'ijën ba'nhuë mai. ⁴ Ja'nca ba'isi'cuareta'an, Mai Ējaguë Riusu, yua si'a bainni oire bani caraye beoye coñe yëguëbi maire ai ta'yejeiye ai yëguë, maini bënni senjoñe ro'tama'iguë baji'i. ⁵ Maire bënni senjoja'ñe ba'ise'ere ro'tato, ro gu'aye yo'ojën ba'isi'cua, mai se'gabi mame recoyo re'huaye gare porema'icua ba'ijën ba'nhuë. Ja'nca ba'isi'cua ba'ijënna, Riusubi maire ai ba'iye ai yëguëbi mame recoyo ba'icuaire maire re'huani, baguë re'o bainre re'huani, Cristo naconi maire babi. Ja'nca sëani, Riusu se'gabi re'oye yo'oye yëguë, mësacuaire tëani, mësacuani baji. ⁶ Ja'nca tëani baguëbi, baguë ba'i re'otore maire masi güeseni, Cristo Jesús huajë güesesi'quë naconi maini te'e bëa güeseji. Baguë naconi carajeiye beoye si'arën ba'i güeseji maire. ⁷ Ja'nca güesequëbi bacuani ai ba'iye ai oire baguë, baguë ba'i re'oto ba'ija'rën ba'ijënna, si'a baru ba'icuaire maire ëñoñe ro'taji. “Ēñajë'ën. Ro gu'a jucha yo'ojën ba'isi'cuabi yë'ë yëye'ru yo'oye gare poremajënna, bacuani ai ba'iye ai oire baguë, mame recoyo bacuaire re'huani, yë'ë ba'i re'otona tëani bahuë. Cristo Jesús naconi yë'ë bayete te'e coni bacua ba'iyë bacua” maire caju'guë'bi Riusu. ⁸ Ja'nca sëani, Riusu tëani base'ere cato, baguë se'gabi mësacuani oire bani, mësacuaire tëani babi. Ro mësacua yo'ojën ba'ise'ebi baguë ba'iruna ti'añe gare porema'icua baë'ë. Mësacuabi Cristoni si'a recoyo ro'tajënna, baguë se'gabi mësacuaire tëani babi baguë. ⁹ Mësacua se'gabi baruna ti'añe ro'tajën, Re'oye yo'oni ti'anza cajën ba'icuata'an, ti'añe gare porema'iñë. Yë'ë se'gabi re'ogüë sëani, Riusu bainguë ruën'ë yë'ë catoca, Riusubi yëma'iji. Ja'nca sëani, Riusu se'gabi maini oire bani, maire tëani baji. ¹⁰ Riusubi maire re'huani jo'ca bi'raguë, re'oye yo'oye se'gare ro'taja'bë

caguë, maire Cristo Jesusna te'e zi'in güeseye ro'tani, maire tëani re'huani jo'cabi baguë.

La paz que tenemos por medio de Cristo

¹¹ Ja'nca sëani, mësacua ja'anrë yo'ojën ba'ise'ere ro'tani, mësacua Cristo naconi yure mame re'huase'ere bojojën ba'ijë'ën. Mësacua yua judío bain jubë ba'ima'icua ba'ijënna, judío bainbi mësacuani ëñani, mësacuare cajën, Gu'ana'ë. Si'si yo'o bain'ë. Go neño ga'ni tÿyoma'isi'cua'ë, mësacuare cajën baë'ë. Ja'nca ba'icuaabi Riusu re'o bain, go neño tÿyosi'cua cajën ba'icuaata'an, mësacua ba'ise'e'ru quë'rë re'o bain beohuë, ro ën yija bain ro'tajën yo'osi'cua sëani. ¹² Mësacuare ja'nca gu'aye cajën ba'icuaata'an, mësacua yua Cristoni gare huesëcua ba'ijën ba'nhuë. Ja'nca ba'ijën, judío bain jubë naconi te'e ba'ieye poremajën ba'nhuë. Judío bainbi Riusu ira coca toyani jo'case'e, baguë yo'oja'yete ro'tajënna, mësacuabi bacua naconi te'e ro'taye yëjën ba'icuaata'an, Riusu bain mame re'huasi'cua ba'ieye poremai'huë. Riusu coñete cato, mësacuare gare beoguë ba'nji. ¹³ Ja'nca ba'ise'eta'an, yureca Riusu te'e jubë bainreba re'huasi'cua ba'iyë mësacua. Cristo Jesusni huesëcua ba'isi'cuareta'an, yureca Cristobi mësacua gu'a jucha ro'ire junni tonguëna, baguë naconi Riusu te'e bain re'huasi'cua ba'iyë. ¹⁴ Ja'nca junni tonni, mai si'acuare te'e zi'in güeseni, maini sa'ñeña bojo güeseni, maini baji. Yëquëna hua'na judío bainbi yua mësacua judío bain jubë ba'ima'icua naconi sa'ñeña ai je'o bajën ba'isi'cua ba'ijënna, yureca maire sa'ñeña bojocuare re'huabi. ¹⁵ Cristo yua crusu sa'cahuëna junni tonguëna, judío bain ira coca guanseni jo'case'ere ro guaja yo'oye gare se'e ro'tamajën ba'iyë. Ja'nca ba'ijënna, Riusubi ba samu bain jubëan sa'ñeña je'o basi'cuare ëñaguë, ba samu jubëan

ba'icua yequëcuare choini, baguë te'e jubë bainrebare re'huani, sa'ñeña bojojën ba'i güesebi Riusu. ¹⁶ Gare se'e je'o bama'ija'bë caguë, baguë Zin Jesucristote ën yijana raoni crusu sa'cahuëna junni ton güesebi Riusu. Ja'nca junni tonguëna, mai si'acuabi te'e jubëna zi'inni, sa'ñeña recoyo te'e bojojën ba'ie poreyë. Riusu bainreba te'e ba'ie poreyë mai.

¹⁷ Cristobi ën yijana rani, si'a jubëan bainni baguë bojo güese cocare quëani achoguë, mësacua judío bain jubë ba'ima'icua, Riusuni huesëcuani, yëquëna're'ga Riusuni masicuari, si'acuani te'e cocare quëani achoguë raji'i. Riusu coca zoe cani jo'case'e'ru yo'oguë raji'i. ¹⁸ Ja'nca raisi'quëbi quëani achoguë, Si'a bain jubëan ba'icua, judío bain, judío bain jubë ba'ima'icua, si'acuabi Riusu Raosi'quëreba ba'iguëni si'a recoyo ro'tatoca, Riusubi baguë Espíritute maina raoguëna, mai si'acuabi Taita Riusuna te'e ti'añe poreyë. ¹⁹ Ja'nca quëani achosi'quë sëani, yua tin bain gu'aye yo'ocua mësacuarë gare se'e caye beoye ba'iji. Riusubi mësacuarë choini, baguë te'e jubë bainreba ba'icuarë re'huani baji. Ja'nca re'huani baguë, baguë naconi te'e zi'in güeseni, baguë re'o bain jubëre mësacuarë re'huani baji. ²⁰ Riusure ta'yejeiye yo'o concua, baguë cocareba quëani achocua, ja'ancuabi cajën ye'yojënna, güina'ru ba'iji mësacuarë. Jesucristoni si'a recoyo ro'tareba ro'tajën, baguë naconi te'e zi'inni ba'ijën, Riusu bain jubëre carajeiye beoye re'huasi'cua ba'iyë. ²¹ Ja'nca re'huasi'cua ba'ijën, Cristona recoyo te'e zi'inni ba'ijën, baguë yo'o se'gare re'oye yo'o conjën, ën yija gu'a ëase'ere gare se'e ro'taye beoye ba'ijënna, Cristobi baguë re'o bainrebare mësacuarë quë'rë re'oye re'huani baji. ²² Re'huani baguëna, mësacuabi baguë yo'o cuencuese'e se'gare yo'ojën, Riusu Espíritubi mësacua naconi te'e ba'iguëna, mësacua yua Riusu naconi quë'rë

te'e ruiñe'ru recoyo zi'inni ba'ija'cua'ë.

3

Pablo encargado de llevar el evangelio a los no judíos

¹ Yureca yë'ë yua Cristo Jesusni yo'o conguë ba'iguëbi baguë cocarebare mësacua judío bain jubë ba'ima'icuaniquëani achoguëna, yequëcuabi yë'ëre preso zeanni, yë'ëni bayë ënjo'on. Ja'nca preso zeansi'quëbi mësacua ba'iyete Riusuni senguë ba'iyë yë'ë. ² Riusubi mësacuani ta'yejeiye re'oye coñe ro'taguëna, mësacua yua achahuë. Mësacua yua judío bain jubë ba'ima'icua'eta'an, Riusubi yë'ëre cuencueni, mësacuani ta'yejeiye yo'o coñe guanseni saobi. ³ Ja'nca guanseni saoguëna, yë'ë'ga mësacuana coca toyani saoguë, baguë guansese'ere quëahuë. Baguë se'gabi mësacuani ta'yejeiye conza caguëna, mësacuana sani, baguë coñete mësacuana yo'oye ro'tayë yë'ë. ⁴ Ja'nca yo'oye ro'taguëna, mësacuabi yë'ë uti toyase'ere coní, ëñani, ja'nre'bi, Riusu ta'yejeiye coñe, Cristo raose'ere caguë, ja'anre te'e ruiñe masija'cua'ë. ⁵ Baguëre ta'yejeiye coñete cato, ja'anrë ba'isi'cuani gare quëani achoma'iguë baji'i. Baguë se'gabi yahue masini, yurera baguëre ta'yejeiye yo'o concua, baguë cocarebare quëani achocua, ja'ancuani yurera masi güesebi Riusu. Baguë Espíritute raoni, baguë cuencuesi'cua se'gani masi güesebi. ⁶ Ja'nca masi güese'guëna, yurera baguë ta'yejeiye yo'o coñete masiyë mai. Judío bain se'ga baguë bainreba cuencuesi'cua ba'ijëna, yurera si'a bain, judío bain jubë ba'ima'icua'ega cuencueni baza caguë yo'o bi'raji Riusu. Si'a bain baguë Zin Jesucristoni si'a recoyo ro'tacua, ja'ancuabi baguë te'e jubë bainreba re'huasi'cua ba'ija'cua'ë. Ja'nca re'huasi'cua ba'ijën, si'a Riusu bayete judío bain naconi te'e coní baja'cua'ë. Bacua naconi te'e

bojojën, Jesucristoni te'e zi'inni ba'ija'cua'ë. Riusu yua ja'anrë cani jo'casi'quëbi yurera ja'nca yo'o'ji.

⁷ Ja'an cocarebare mësacuani quëani achoguë ba'iyë yë'ë. Riusubi yë'ëre cuencueni, baguë ta'yejeiye coñete yë'ëni masi güeseguë, yë'ëre ai re'oye yo'obi. Ja'nca yo'oguë, baguë ta'yejeiyereba yo'oye poreguëbi baguëre ta'yejeiye yo'o conguëre yë'ëre re'huani, mësacuana yë'ëre saobi. ⁸ Riusu bain jubë ba'icua'ru quë'rë yo'jereba ba'iguëreta'an, Riusubi yë'ëre cuencueni, mësacua judío bain jubë ba'ima'icuaana yë'ëre saobi. Ja'nca saoguëna, baguë cocarebare mësacuana quëani achoguë ba'iyë yë'ë. Cristoni si'a recoyo ro'tajën ba'itoca, baguë ta'yejeiye bayete ai ëama'iñereba carajeiye beoye mësacuana ro insini jo'caguë ba'ija'guë'bi. ⁹ Yeque cocare'ga si'a bainni masi güeseyë yë'ëre guansebi Riusu. Si'aye re'huani jo'casi'quëbi yë'ëre guanseguëna, baguë yurera yo'o'ja'yete si'a bainni masi güeseyë yë'ë. Baguë yua ai ba'irën yo'oye ro'taguë, yurerën tëca bainni masi güeseyë beoguëbi yurera baguë cuencueni ro'tase'ere yo'o bi'raji Riusu. ¹⁰⁻¹¹ Ja'anre si'a ën yija bain, si'a guënamë re'oto quë'rë ta'yejeiye ëjacuare'ga, si'acuani masi güesejë'ën cabi. Yë'ë bainreba jubëni ëñani, yë'ë masireba masini yo'ose'ere ye'yejë'ën caji. Si'a bain, judío bain jubë ba'icua, judío bain jubë ba'ima'icua, si'acuabi Cristo Jesusni si'a recoyo ro'tani baguë yëye se'ga yo'ojën ba'icua, ja'ancuare yë'ë bainreba jubëre re'huani bayë yë'ë, caji. Ja'nca re'huani baguëna, mësacua ëñani, yë'ë masireba masiye re'huani jo'case'ere ye'yejë'ën. Ja'anre si'arën yo'oye ro'tahuë yë'ë, caji. ¹² Ja'nca caguë, baguë bainre maire re'huaguëna, yureca baguëni gare huaji yëye beoye ba'iye poreyë mai, baguëni si'a recoyo ro'tajën ba'icua sëani. Mai yëye ba'irën baguëna ti'anni coca senni achajënna, bëinma'iji. Maire gare etoni saoye beoye ba'iji

Riusu. ¹³ Ja'nca sëani, yë'ëbi mësacuani oire bani conza caguë, ai yo'oguëna, ja'nji recoyo bacuare re'huaye beoye ba'ijë'ën. Quë'rë jëja recoyo re'huani ba'ijë'ën. Yë'ëbi ai yo'oguë ba'iguëta'an, mësacua yua quë'rë ta'yejeiye ba'icua ba'ija'cua'ë.

El amor de Cristo

¹⁴ Ja'nca sëani, mai Taita Riusuni si'a recoyobi senreba senguë ba'iyë yë'ë. ¹⁵ Si'a ën yija bain, si'a guënamë re'oto ba'icua're'ga, si'acua baguë bainrebare re'huani basi'cua, ja'ancua senreba senguë ba'iyë yë'ë. ¹⁶ Si'ayete baguëre sëani, baguëni senreba senguë, baguë Espiritu bacuare mësacua re'huajë'ën, cayë yë'ë. Ja'nca re'huani, mësacua huaji yëye beoye ba'icua re'huaji. Jëja recoyoreba bacuare re'huaji mësacua. ¹⁷ Mësacuabi Cristoni si'a recoyo ro'tani ba'ijën, Cristo yua mësacua naconi te'e ba'iguë, yua baguë ba'iyete quë'rë ai ba'iyë mësacuani masi güeseji. Baguë yua mësacuani ai yëreba yëguëna, mësacua yua baguë ba'iyete quë'rë te'e ruiñe masini, baguëni quë'rë se'e recoyo zi'inni ba'iyë. ¹⁸ Ja'anre Riusuni senreba senguë, mësacua Cristoni zi'inni ba'iyë, ja'anre mësacuani quë'rë ai ba'iyë masi güesejë'ën señë. Si'a Riusu bainreba jubë naconi Cristoni te'e zi'inni ba'iyë cato, ai ta'yejeiyereba ai re'oye ba'iji maire. Ai ëama'iñereba ro'tajën ba'icua'reta'an, Riusubi ja'an re'oye ba'iyete mësacuani masi güeseye poreji. Ja'an yo'oyete Riusuni senguë ba'iyë yë'ë. ¹⁹ Riusubi mësacuani ai ba'iyë ai carajeiye beoye ai yëreba yëguë, ja'an ai yëyete mësacuani masi güesejë'ën señë yë'ë. Baguë ta'yejeiyereba ba'iyete mësacuani te'e ruiñe masi güesejë'ën señë yë'ë.

²⁰⁻²¹ Mai Taita Riusu yua ai ta'yejeiyereba pore Ëjaguëte sëani, baguëni ai bojoreba bojojën cañuni. Baguë yo'oye

poreyete cato, re'oye masiye caraji maire. Baguë cuen-cueni ro'tase'ere yo'oto, baguë bainreba jubë Jesucristo naconi te'e ba'ijënna, baguë yëye'ru ai ta'yejeiyereba mai jubë si'acuani yo'o güeseye poreji Riusu. Ja'nca yo'o güeseye poreguëna, baguëni gare jo'caye beoye ai ba'iyë ai ta'yejeiye bojojën cañuni. Amén.

4

Unidos por el Espíritu

¹ Riusubi mäsacuani ja'nca ta'yejeiye yo'o güeseye yëguë säani, y'ë yua preso zeansi'quëta'an, Riusu yo'o coñe ba'iguëbi mäsacuani si'a jëja yihuoguë ba'iyë. Mäsacua yua Riusu te'e bainreba re'huasi'cua säani, baguë yëye se'gare te'e ruiñe yo'ojën ba'ijë'ën. ² Yequëcua naconi ba'ijën, bacua ba'iyë'ru quë'rë yo'je hua'na'ru ëñojën, bacuani re'oye yo'ojën ba'ijë'ën. Bacuabi huacha yo'otoca, bacuani bëinmajën, bacua yëyete ro'tajën, bacuani oire bajën conjë'ën. ³ Riusu bainreba jubë ba'icua, si'acuani conjën, bojo güeseye ro'tajën ba'ijë'ën. Mäsacua si'acua yua Riusu Espirituna te'e zi'inni ba'icua säani, Riusubi ja'nca yëji. ⁴ Riusu bainreba ba'i jubë yua te'e jubë ba'icua'ë mai. Ba'ijënna, Riusu Espiritubi mai si'acuani gaje meni baji. Mai si'acua Jesucristo choisi'cua ba'ijën, baguëni recoyo te'e zi'inni ba'icuabi baguë naconi cara-jeiye beoye ba'ija'cua ba'ijën, te'e ëñajën ëjojën ba'iyë mai. ⁵ Mai si'acuabi mai Ëjaguëreba se'gani recoyo te'e ro'tajënna, baguë Espiritubi maina gaje meni baguë, mai recoyore tënoto, gare te'e tënosi'cua ba'iyë mai. ⁶ Ja'nca te'e tënosi'cua ba'ijënna, mai Taita Riusubi baguë mamacuare maire te'e re'huani baji. Ja'nca baguëbi mai ta'yejeiyereba Ëjaguë ba'iji. Si'aruan ba'iguëbi mai si'acua naconi gare jo'caye beoye te'e ba'iji.

⁷ Mai naconi ja'nca te'e ba'iguëbi baguë bainreba jubë ba'icua, ga bainguëni tin yo'o coñe, maini ta'yejeiye yo'o güeseji. Cristobi yo'o güesequëna, ga bainguëbi tin yo'ore yo'oye poreguëna, si'a jubëbi sa'ñeña te'e conjën ta'yejeiye yo'ojën ba'iyë. ⁸ Riusu coca toyani jo'case'ere ëñato, ñaca caji:

Baguë yua guënamë re'otona mëiguë saiguë, ai ta'yejeiye yo'oguë, baguëre je'o bacuani ñu'ñojeija'guëbi.

Ja'nca yo'oguëbi baguë bainni ta'yejeiye yo'o yo'oye porecuare re'huaguëna, ga bainguëbi tin yo'o yo'oye poreja'guë'bi, toyani jo'case'e ba'iji.

⁹ Yureca mëiguë saija'guë'bi caguëna, mësacua yua ja'an cocare ro'tani ye'yejë'ën. Ru'ru, ën yijareba tëca gajeye babi baguë. ¹⁰ Ja'nca gajeni ba'ini, ja'nrëbi se'e guënamë re'otona mëji'i. Ja'nca mëisi'quëbi yua guënamë re'oto si'a re'otoreba quë'rë ta'yejeiye Èjaguë re'huasi'quë baji'i. Ja'nca ba'iguëbi, baguë cani jo'case'e'ru yo'oguë, si'a baguë bainre ta'yejeiye yo'o yo'oye porecuare re'huabi.

¹¹ Ja'nca re'huaguëna, yequëcuabi baguëre ta'yejeiye yo'o conjën, baguë bainreba jubë si'a jubëte ëñajën cuirajën ba'iyë. Yequëcuabi baguë cocarebare bainni masi güesejën ba'iyë. Yequëcuabi si'a huë'e joboñana ganijën baguë cocarebare quëani ahojën ba'iyë. Yequëcuabi te'e huë'e jobo bain jubëte ëñajën, Riusu cocarebare ye'yojën ba'iyë. ¹² Ja'nca ta'yejeiye yo'o güesebi Cristo. Yë'ë bainreba ba'icuabi yë'ë ba'iyete re'oye ye'yejën, sa'ñeña re'oye conni cuiraye masijën, si'a jubëbi quë'rë jëja recoyo re'huan jaijeija'bë caguë, baguë bainni ta'yejeiye yo'o güesebi. ¹³ Ja'nca sa'ñeña conni cuirajën, si'a jubëbi Riusu Zin Cristoni si'a recoyoreba te'e ruiñe ro'tajën ba'ija'cua'ë. Cristobi ru'ru maini re'oye yo'o congruëna, mai si'a jubëbi güina'ru yo'ojën, baguë yo'ore ta'yejeiyereba yo'o conjën ba'ija'cua'ë. ¹⁴ Ja'nca ba'ijën,

baguë ba'iyete ye'yema'isi'cua'ru gare se'e ba'ima'iñe cajën ba'iyë. Baguë ba'iyete huesëjën ba'itoca, yequëcuabi tin yihuojënna, ro huesë äaye recoyo te'e ruiñe ro'taye porema'iñë. Yogu tayoye huesëjën ba'itoca, sao ziyabi bacuare ro memoji. Ja'nca huesëcua'ru huesëjën, si'a bain ro re'o coca cacuani achajën, ro coque güesejën ba'iyë. Ja'nca ba'ijënna, ba coquecuabi bacua bayete ro tëani bayë. Ja'nca coque güesejën ba'itoca, Riusubi yëma'iji. ¹⁵ Mai yo'o yo'oye cato, ñaca yëji Cristo. Baguë cocareba cani jo'case'ere te'e ruiñe cajën, sa'ñeña oijën conjën, baguë masiye'ru re'oye masijën, baguë ba'iyë'ru güina'ru ba'ijë'ën, caji Cristo. Baguëbi caguëna, te'e ruiñe achani, Jaë'ë cajën, güina'ru yo'ojën ba'ijë'ën. Baguë yua mai ta'yejeiyereba Ëjaguëre sëani, baguë ba'iyë'ru te'e ba'ijë'ën. ¹⁶ Ja'nca ba'itoca, baguë bainreba jubë si'a jubëbi baguë naconi quë'rë se'e te'e zi'inni ba'ijën, quë'rë jëja recoyo bacua re'huajën ba'ija'cua'ë. Baguë yëye'ru te'e yo'ojën, baguë ta'yejeiye yo'o conjën, sa'ñeña oire bajën cuirajën, recoyo quë'rë re'oye te'e zi'inni ba'ija'cua'ë mai.

La nueva vida en Cristo

¹⁷ Yureca, mai Ëjaguë yihuoye'ru, mësacuani si'a jë-jareba yihuoguë ba'iyë yë'ë. Gu'a bain, Riusure huesëcua, ja'ancua yo'ojën ba'iyë'ru gare se'e yo'oye beoye ba'ijë'ën. Bacua yo'o yo'oye ro'tayete cato, ro ro'tajën, ro yo'ojën ba'iyë. ¹⁸ Riusu yëyete gare ro'taye beoye ba'ijën, baguëre yo'o coñe gare yo'omajën ba'iyë. Ja'nca sëani, baguë ba'iyete huesëjën, baguëni te'e zi'iñe beoye ba'ijën, zijei re'oto se'gare ro rënni ganojën ba'iyë. ¹⁹ Re'oye yo'oyete cato, bacua yua yo'oye gare huesëcua'ru ruincua se'ga ba'ijën, si'a bacua gu'a äase'e se'gare yo'oñu cajën, gare jo'caye beoye gu'ajeijën ba'iyë bacua. ²⁰ Mësacuaca Cristo ba'iyete ja'nca ye'yemaë'ë. ²¹ Mësacua yua

Cristo cocarebare te'e ruiñe achajën, baguë ba'iyete te'e ruiñe ye'yejën ba'itoca, gu'a bain yo'oye'ru gare yo'oye beoye ba'iyë mësacua. ²² Ja'nca sëani, mësacua ja'anrë yo'ojën ba'ise'ere gare jo'cani senjojë'ën. Ja'nca yo'ojën ba'isi'cuabi Riusu bënni senjoja'cua se'ga ba'ijën ba'nhuë. Mësacua yua ro ro'tajën, gu'aye yo'oye se'gare yo'ojën ba'nhuë. ²³ Ja'nca yo'ojën ba'isi'cuabi yureca mame recoyo re'hua güesejë'ën. Mame re'hua güeseni, ja'nrebi mësacua ba'iyë si'aye Riusu ba'iyë'ru te'ereba ba'iyë. ²⁴ Ja'nca ba'icuabi Riusu cuencueni re'huani jo'case'ere ye'yejën, baguë ru'rureba yëse'ere ye'yejën, baguë yëye'ru re'oye yo'ojën, baguë bainreba yo'oye cuencuese'ere te'e ruiñe yo'oye se'ga ro'tajën ba'ijë'ën.

²⁵ Ja'nca ba'icua sëani, gare se'e coquemajën ba'ijën, si'a bainni te'e ruiñe se'ga cajën ba'ijë'ën. Mai jubë si'acua yua Cristoni recoyo te'e zi'inni ba'icua sëani, ja'nca yo'ojën ba'ijë'ën.

²⁶ Yequëni bëintoca, baguëni gu'aye yo'oye beoye gare ba'ijë'ën. Baguëni bëiñe ja'ansi umuguse jo'cani se'e ro'tama'ijë'ën. ²⁷ Ja'nca yo'oma'itoca, zupai huatibi mësacuani zeanni toñe poreji. Ja'nca sëani, baguë coqueyete jëani, mësacua bëinjën ba'iyete jo'cani se'e rotama'ijë'ën. ²⁸ Bonsere jianjën ba'isi'cua banica, gare se'e jiañe beoye ba'ijë'ën. Re'o yo'o yua si'a jëja te'e ruiñe yo'ojën, mësacua curi te'e ruiñe cojën ba'ijë'ën. Coni, ja'nrebi bonse caracuana ro insiye poreja'cua'ë.

²⁹ Gu'a coca caye beoye ba'ijë'ën. Yequëcuani cocare cato, re'o coca se'gare cajën ba'ijë'ën. Bacuani bojo güeseza cajën, bacuani re'oreba coca se'gare cajën ba'ijë'ën. Ja'nca cajën ba'itoca, Riusubi bacuani quë'rë re'ojei güeseni, bacuani quë'rë re'oye coñe poreji. ³⁰ Ja'nca sëani, gu'a cocare caye beoye ba'ijën, Riusu Espírituni sa'nti güeseye beoye ba'ijë'ën. Mësacua yua Riusu Espírituni

te'e zi'inni ba'icuari Riusu bain tēani baja'yete te'e ruiñe masijēn ba'iyē. Ja'nca sēani, Espirituni sa'nti güeseye beoye ba'ijē'ēn.

³¹ Gare gu'aye yo'oye senjoni ba'ijē'ēn. Yequēcuanu gu'aye yo'omajēn ba'ijē'ēn. Yequēcuanu sa'nti güeseye beoye ba'ijē'ēn. Yequēcuanu bëiñe beoye ba'ijē'ēn. Yequēcuanu gu'aye caye beoye ba'ijē'ēn. Yequēcuanu je'o cocare caye beoye ba'ijēn, bacua gu'aye yo'ose'ere je'o caye beoye ba'ijē'ēn. ³² Ja'nca caye beoye ba'icuari re'o coca se'gare cajēn ba'ijē'ēn. Yequēcuanu oire bajēn bojo güeseye cajē'ēn. Bacua gu'aye yo'ose'ere gare se'e ro'tama'iguē'ē yē'ē, bacuani cajē'ēn. Mēsacua gu'aye yo'ojēn ba'ise'ere cato, Cristobi ja'an ro'ire junni tonguēna, Riusubi gare se'e ro'tama'iguē ba'iji.

5

Cómo deben vivir los hijos de Dios

¹ Mēsacua yua Riusu mamacua ai yēs'i'cua sēani, Riusu ba'iyē'ru ba'iyē ro'tajēn ba'ijē'ēn. ² Ja'nca ba'ijēn, yequēcuanu jo'caye beoye oire bajēn conjēn, bacuani ai yējēn ba'ijē'ēn. Cristobi maini oire baguē conse'e'ru yequēcuanu güina'ru yo'ojēn ba'ijē'ēn. Baguē yēyete yo'oza cama'iguēta'an, mai ro'ire crusu sa'cahuēna junni senjosi'quē baji'i. Ja'nca ba'iguēna, Riusubi ēñani, Cristo ai yēguē yo'ose'ere re'oye ro'tani, baguē ai bojobi.

³ Mēsacua yua Riusu bainreba re'huasi'cua sēani, emēcua romicua sa'ñeña yahue bani a'ta yo'oye, ja'anre yēni yo'oye, si'a gu'a ēase'ere cato, gare ro'taye beoye ba'ijē'ēn. Riusu bainreba ba'icuari ja'anre sa'ñeña coca caye beoye gare ba'ijē'ēn, gu'ana sēani. ⁴ Güina'ru sa'ñeña gu'a coca caye beoye ba'ijēn, ro caye beoye ba'ijēn, ro huere cocabi yequēcuanu sa'nti güeseye beoye ba'ijē'ēn. Yequēcua ba'iyete coca cato, re'o coca se'gare cajēn,

bacuare Riusuni surupa cajën ba'ijë'ën. ⁵ Ën coca yua te'e ruiñe ba'i cocare sëani, gare huanë yeye beoye ba'ijë'ën. Ëmëcua romicua sa'ñeña yahue bani a'ta yo'ojën ba'icua, ja'an yo'oye ro'tacua, bacua ro gu'a ëase'e se'gare ro'tajën ba'icua, ja'an si'acuabi Riusu ba'i jobona gare ti'añe beoye ba'ija'cua'ë. Bonse ba ëaye ba'icua'ga gare ti'añe beoye ba'ija'cua'ë. Ja'ancua yua Riusuni gu'a güecua ba'iyë. Ja'nca ba'icuabi Riusu bainreba jubë, Cristo naconi te'e ba'icua, gare carajeiye beoye ba'icua, ja'ancuana gare ñë'caye porema'iñë. ⁶ Ja'nca sëani, mësacua yua ëñare bajën, bain coquecuani achamajën ba'ijë'ën. Re'oye achoye cacuata'an, ro coqueye se'gare yo'ojën ba'iyë. Ja'nca gu'aye yo'ojën, Riusuni ro achajën, zupai huatire concua se'ga ba'iyë. Ja'nca ba'ijë'na, Riusubi bacua si'acuani ai bënni senjoja'guë'bi. ⁷ Ja'nca bënni senjoja'guë ba'iguëna, mësacua ëñare bajën, bacuana gare zi'iñe beoye ba'ijë'ën.

⁸ Mësacua ja'anrë yo'ojën ba'ise'ere cato, bacua yo'ojën ba'iyë'ru güina'ru yo'ojën ba'nhuë. Ro zije re'otore rënni ganojën ba'nhuë. Riusure gare huesëcua ba'ijën ba'nhuë. Ja'nca ba'isi'cuabi yureta'an Cristoni si'a recoyo ro'tajën ba'icuabi Riusuni masini si'ani, mia re'oto se'gare ganijën ba'iyë mësacua. Ja'nca ba'icuabi yequëcuani ja'an mia re'oto ganiñete masi güeseza cajën, Riusu yo'oguë ba'iyë'ru re'oye yo'ojën ba'ijë'ën. ⁹ Ja'nca yo'ojën ba'ijën, Riusu bainreba ba'iyete masi güesejë'na, si'acuabi ëñani, mësacua te'e ruiñe yo'ojën ba'iyë, mësacua re'oye yo'ojën ba'iyë, Riusu yëye'ru yo'ojën ba'iyë, ja'anre ëñani masiyë. ¹⁰ Ja'nca sëani, mësacua yo'ojën ba'iyete cato, mai Ëjaguë yëyete ro'tajën, jo'caye beoye te'e ruiñe yo'ojën ba'ijë'na, baguë yua mësacuani ëñani bojoji. ¹¹ Gu'a bain zije re'otona ro rënni ganoñete cato, bacua ro yo'ojën ba'iyë'ru gare yo'oye beoye ba'ijë'ën. Ja'nca ba'icuabi bacua ro gu'aye yo'ojën ba'iyete bacuani masi güesejën

ba'ijj'ën. ¹² Bacua gu'aye yo'ojën, bacua yahue yo'ojën ba'iyete ro'tato, sa'ñeña cani achoye beoye ba'ijj'ën, gu'ana sëani. ¹³ Yureca, mai hua'na Riusu bainreba ba'icuabi baguë yëyete yo'ojën, Riusu ba'iyete yequëcuani ai miañe ëñojën, bacua zijei re'oto rënni ganojën gu'aye yo'oyete bacuani masi güeseyë mai. ¹⁴ Mësacua yua ën coca cani jo'case'ere ro'tajën, ja'anre te'e ruiñe masijj'ën: Cainsi hua'guë sëta raiye'ru, ju'insi hua'guë go'ya raiye'ru, ja'an'ru ba'iguëbi zijei re'otobi sani, mia re'otona eta rajj'ën.

Ja'nca raiguëna, Cristobi mia re'otore më'ëni te'e ruiñe gani güeseji.

Baguë ba'iyete më'ëni te'e ruiñe masi güeseji.

Ja'nca cani jo'case'e ba'iguëna, mësacua yua Riusu ba'iyete yequëcuani ai miañe ëñojën, bacuani masi güesejën ba'ijj'ën.

¹⁵ Ja'nca sëani, mësacua ëñare bajjën, Riusuni mäsicua yo'ojën ba'iyë'ru caraye beoye yo'ojën ba'ijj'ën. Riusuni huesëcua yo'ojën ba'iyë'ru gare yo'oye beoye ba'ijj'ën. ¹⁶ Ën yija bainbi jo'caye beoye gu'aye yo'ojën ba'icua sëani, mësacua porese'e'ru si'arën re'oye yo'ojën ba'ijj'ën. ¹⁷ Ja'nca sëani, mësacua yua ro ro'tani yo'oye beoye ba'ijj'ën. Riusu yëyete jo'caye beoye masiye ro'tajën, baguë yo'o se'gare yo'ojën ba'ijj'ën. ¹⁸ Mësacua yua jo'chana gare güebeye beoye ba'ijj'ën. Ja'nca güebetoca, si'arën gu'aye se'gare yo'o bi'rayë. Riusu Espíritu gaje meni bañu cajjën, ja'an se'gare ro'tajjën ba'ijjën, baguë bojo güeseyë'ru bojojën ba'ijj'ën. ¹⁹ Ja'nca bojojën, yequëcuani bojo güesejën ba'ijj'ën. Mai Ëjaguë ba'iyete bacuani bojoye yihuojën, si'a ganta cocabi baguë ta'yejeiye ba'iyete bojoreba bojojën cani achojjën, bojo recoñoa sa'ñeña te'ereba re'huanu ba'ijj'ën. ²⁰ Ja'nca bojojën ba'ijjën, mësacua yua si'aye mai Taita Riusu ro

insini jo'case'ere ro'tajën, gare jo'caye beoye baguëni surupa cajën ba'ijë'ën. Mai Ëjaguë Jesucristo maire oireba oiguë conguë ba'ise'ere ro'tajën, ja'nca bojojën, Riusuni surupa cajën ba'ijë'ën.

La vida familiar del cristiano

²¹ Yureca mësacua yua Cristo ta'yejeiyereba ba'iyete ro'tajën, baguëni caraye beoye achani baguë yo'ore yo'ojën, güina'ru sa'ñeña ba'iyete ro'tajën, mësacua bain'ru quë'rë yo'je ba'icua'ru bacuani ëñojën, bacuani re'oye ëñajën ba'ijë'ën. ²² Romicua, mësacua yua Cristo ta'yejeiyereba ba'iyete ëñajën, baguë cayete achani Ja'ë cajën, güina'ru mësacua ënjë ta'yejeiye ba'iyete ëñajën, baguë cayete achajën Ja'ë cajën, baguëni yo'o conjën ba'ijë'ën. ²³ Mësacua ënjë yua mësacua ëjaguëre sëani, baguëni ja'nca yo'o conjën ba'ijë'ën. Cristo ba'iyete cato, baguë yua güina'ru si'a baguë bainreba jubë Ëjaguëbi ba'iji, bacuani tëani baguë sëani. ²⁴ Riusu bainreba jubë si'acuabi Cristo ta'yejeiyereba ba'iyete ëñajën, baguë cayete achajën, te'e ruiñe yo'ojënna, güina'ru mësacua romicua yua mësacua ënjë ta'yejeiye ba'iyete ëñajën, baguë cayete achajën, te'e ruiñe yo'ojën ba'ijë'ën.

²⁵ Ëmëcua, mësacua yua mësacua rënjoni ai oire bajën conjën, bagoni ai yëreba yëjën ba'ijë'ën. Cristobi baguë bainreba jubëte ai oire baguë, Bacuare tëani baza caguë, bacua ro'ire junni toñe tëca bacuani ai yëreba yëguë baji'i. Ja'nca ai yëreba yëguëna, mësacua rënjore'ga güina'ru ai yëreba yëjën ba'ijë'ën. ²⁶ Cristobi baguë bainrebare ëñaguë, Gare gu'a jucha beocuare bacuare re'huani baza caguë, baguë cocarebare maini masi güeseguë, mai reconoare tënoreba tënoguë baji'i. ²⁷ Ja'nca maire tënoguë, Yë'ë bainreba jubë yua ai re'oye ba'icuaire re'huani, gare si'si reconoia beocuare bacuare

ta'yejeiyereba re'huani baza caguë, maini ai oireba oiguë, maini ai yëreba yëguë, mai ro'ire junni tonbi baguë. ²⁸ Cristobi ja'nca maini ai yëreba yëguëna, mësacua ëmëcua'ga güina'ru mësacua rënjoni ai yëreba yëjën ba'ijë'ën. Mësacua carajën ba'iyete ro'tani, mësacua ja'ansi'cua ja'an ba'iyete baye ro'tajën, mësacua rënjo carago ba'iyete güina'ru ro'tani, bagoni cuirajën ba'ijë'ën. Bago yua mësacua naconi te'e zi'inni ba'igore sëani, bago carago ba'iyete re'oye ro'tani, bagoni cuirajën ba'ijë'ën. ²⁹ Bago yua mësacua naconi te'e zi'inni ba'igona, bago aon, bago caña, si'aye bagoni cuirajën ba'ijë'ën. Mësacua ja'ansi'cua aon, caña, ja'anre carato, mësacuabi cu'eye güema'icua'ë. Güina'ru mësacua rënjo carago ba'iyete te'e ruiñe cu'ejën ba'ijë'ën. Cristobi baguë bainreba carajën ba'iyete te'e ruiñe cuiraye'ru, mësacua güina'ru yo'ojën ba'ijë'ën. ³⁰ Si'a jubë yua Cristoni te'ereba zi'inni ba'icua sëani, maini ai re'oye cuirani conji. ³¹⁻³² Ja'an te'e zi'inni ba'iyete cato, mësacua yua ja'anre re'oye ye'yeye ti'anma'itoca, Riusubi si'a bainni ja'anre masi güesema'iji. Baguë coca cani jo'case'ere achani ro'tajë'ën: “Yureca, ëmëcuabi bacua pë'caguëte pë'cagote gare jo'cani, bacua rënjoni te'e zi'inni ba'ijë'ën. Ja'nca ba'ijë'nna, ba samu-cuabi te'e bainguë ba'iyë'ru ba'iyë.” Ja'an coca cani jo'case'ere ro'tani, Cristo re'huase'ere ye'yëjë'ën. Cristobi baguë bainreba jubëte maire re'huani, maini te'e zi'inni, baguëre yo'o concuare maire re'huani baji. ³³ Mësacuanı ja'nca cani achoguë, ñaca'ga mësacuanı yihuoguë cayë yë'ë. Mësacua ëmëcua yua ja'ansi'cua ba'iyete ro'tani cuiraye'ru mësacua rënjoni güina'ru ro'tani, bagoni ai ba'iyë ai yëreba yëjën ba'ijë'ën. Mësacua romicua yua mësacua ënjë ta'yejeiye ba'iyete ëñajën, baguë cayete achajën, Jaë'ë cajën, yo'ojën ba'ijë'ën.

6

¹ Mësacua zin hua'na yua Cristo ta'yejeiye ba'iyete ëñajën, baguë cayete achajën, te'e ruiñe yo'ojën, güina'ru mësacua pë'caguë sanhuë cayete achajën, te'e ruiñe yo'ojën ba'ijë'ën. Riusubi ja'an yo'oyete mësacuan guanseni jo'cabi. ²⁻³ Ën cocare ro'tani masijë'ën: “Mësacua pë'caguëni pë'cagoni te'e ruiñe ëñajën ba'ijë'ën. Ja'nca ëñajën ba'itoca, mësacua ën yija ba'i umuguseña yua ai zoe ba'ijën, ai bojojën ba'iyë” guanseni jo'cabi Riusu. Ja'nca cani jo'caguë, ai ta'yejeiye ba'i coca sëani, baguë bainni guanseni, baguë bojo güeseja'yere'ga queäbi. Ja'nca sëani, ja'an coca guanseni jo'case'ere ro'tajën, mësacua pë'caguë sanhuëni re'oye achajën ba'ijë'ën.

⁴ Mësacua ëmëcua yua mësacua zin hua'nani hui'ya yo'omajën, bacuani bëin güeseye beoye ba'ijë'ën. Mai Ëjaguë yëye se'gare yo'ojën, bacuani ai oire bajën ye'yoni yihuojën, bacuani bojora'rë si'nsejën irojën ba'ijë'ën.

⁵ Yureca, mësacua ëja bainni yo'o conjën, bacuabi yo'o cajënna, mësacua ëñare bajën, bacua cayete achajën, te'e ruiñereba re'oye yo'ojën ba'ijë'ën. Cristo cayete achani yo'oye'ru güina'ru mësacua ëja bain cayete te'e ruiñe achani, re'oye yo'ojën ba'ijë'ën.

⁶ Mësacua ëjaguëbi ëñaguëna, ja'anrën se'gabi baguë yo'ore re'oye yo'otoca, mësacua yua gu'aye yo'oyë, bainguë ëñani bojoye se'gare ro'tacua sëani. Mësacua ëjaguë yo'ore conjën, gare jo'caye beoye si'a recoyobi re'oye yo'ojën ba'ijë'ën. Cristo yo'o coñe'ru güina'ru bain ëjaguë yo'ojën ba'ijë'ën. Ja'nca yo'ojën ba'itoca, Riusubi mësacuan ëñani bojoi. ⁷ Mësacua ëjaguëni re'oye yo'ojën, Cristoni bojojën ba'ijë'ën. Bain ëñani bojoyete gare ro'taye beoye ba'ijën, Cristo ëñani bojoye se'gare ro'tajën ba'ijë'ën. ⁸ Mai Ëjaguë Riusubi si'a bainni ëñani,

bacua ta'yejeiye ba'iyete ro'tama'iguë, bacua re'oye yo'o yo'ose'ere masini, ga bainguëni re'oye ro'ija'guë'bi, bacua re'oye yo'ose'e'ru ba'iyë.

⁹ Mësacua yua ëja bain ba'ijën, yo'o concuare bajën, bacuani re'oye yo'ojën ba'ijë'ën. Yua mai ta'yejeiye Ëjaguë Cristo guënamë re'otore ba'iguë, baguë yua mësacua ba'iyete ëñaguë, mësacua yo'o concua'ru quë'rë ta'yejeiye beoyë mësacua caji. Ja'nca sëani, mësacua yo'o concuare guanseto, bacuani gu'aye caye beoye bajën, bacuani je'o coca caye beoye ba'ijë'ën.

Las armas espirituales del cristiano

¹⁰⁻¹¹ Yureca, mësacuani ñaca yihuoni tëjiyë yë'ë. Riusubi zupai huatini guerra huaguëna, mësacua yua Riusure yo'o concua cuencuesi'cua ba'iyë. Ja'nca sëani, jëja recoyo re'huaye re'oye ye'yejë'ën. Riusubi ta'yejeiye yo'oye porecuare mësacuare re'huaye poreguëna, Riusu yo'oye pore güeseyete si'a jëja ro'tajën ba'ijë'ën. Zupai huatibi ai masiye coqueguëna, mësacua yua Riusu ta'yejeiye poreyete ro'tajën ba'ijë'ën. Ja'nca ro'tama'itoca, zupaini ta'yejeiye ënseye gare porema'iñë mësacua. ¹² Ñaca'ga ro'tani masijë'ën. Gu'a bain hua'na ga'nihuëan bacuani huama'iñë mai. Zupai huati, baguëre yo'o concua si'acua, ja'ancuani, guerra huajën ba'iyë mai. Bacua yua si'aruanre ganijën, maini coque ëaye yo'ojën ba'iyë. Ën yijare ba'ijën, ma'tëmë re'otore ba'ijën, bain recoñoare'ga ba'ijën, gu'aye guansejën ba'iyë si'a huati jubëan. ¹³ Zupaire concua yua ai jai jubë ba'ijënna, zupaibi bacuani ta'yejeiye guansegüë ba'iji. Ja'nca ba'iguëbi Riusu bainni huani tëjiza caguë, baguë yua Riusu, Riusu bainreba ba'icua, si'a jubëni ai ta'yejeiye je'o bani huaja'guë'bi. Ja'nca huaguëna, Riusubi mësacuani ta'yejeiye yo'o güeseguëna, mësacua yua jëja recoñoa

re'huaye te'e ruiñe ye'yejè'ën. Ja'nca ye'yetoca, zupai huatibi mësacuanì tãani senjoñe porema'iji. Mësacua yua Riusu yo'oye porecua'ru re'huasi'cuabi si'a jëja huajën, zupai concua'ru què'rè ta'yejeiye ba'ija'cua'ë. ¹⁴ Ja'nca jëja bajën, zupai jubëni guerra hua bi'rajën, Riusu cocareba case'e'ru te'e ruiñe yo'ojën ba'ijè'ën. Ja'nca yo'ojën ba'itoca, mësacua yua si'a jëja yo'oye porejën, zupai jubëni huaji yëye beoye ba'iyè. Riusu yëye'ru te'e ruiñe yo'ojën ba'ijënna, zupaibi mësacuare gu'a coca caye gare porema'iji. ¹⁵ Riusu cocarebare si'a bainna jo'caye beoye quëani ahojën ba'ijè'ën. Ja'nca yo'ojën ba'itoca, ai jai jubë bainbi Riusuni huaye jo'cajën, Riusuni te'e zi'inni ba'iyè. ¹⁶ Ja'nca re'oye yo'ojën, Cristoni si'a recoyo ro'taye gare jo'caye beoye ba'ijè'ën. Zupai huesoni senjoñete jëaye ba'icua sëani, baguë toa ya'rìre mësacuana cha'coni saoye gare porema'iji. Mësacuare ai gu'a coca caguëta'an, mësacuanì huesoni senjoñe gare porema'iji. ¹⁷ Mësacua yua Riusu bain tãani bacua sëani, Riusu tãani base'ere huanë yeye beoye ba'ijè'ën. Ja'nca ba'itoca, zupai huatibi mësacuanì tãani baye gare porema'iji. Riusu cocarebare'ga què'rè ai ba'iyè ye'yejën, Riusu Espiritubi conguëna, què'rè se'e ba cocarebare quëani ahojën ba'ijè'ën. Ja'nca ba'itoca, zupaibi mësacuanì tãani baza caguëta'an, gare jëja baguë yo'oye porema'iji. ¹⁸ Mësacuabi ja'nca jëja bajën, Riusu Espiritubi mësacuanì sen güeseye'ru Riusuni si'a jëja jo'caye beoye senjën uajajën ba'ijè'ën. Riusu bain jubë si'a jubëbi sa'ñeña uajajën, Riusuni senreba senjën, zupai jubëni huajën ba'iyè. Ja'nca ba'icua sëani, mësacua yua gare jo'caye beoye Riusuni senjën ba'ijè'ën. ¹⁹ Yè'ère'ga si'a jëja senreba senjën ba'ijè'ën. Yequëcuani Riusu cocarebare quëani achoye poreto, huaji yëye beoye quëani achoguë, Riusu cocare masiye caye te'e ruiñe

poreye yëyë yë'ë. Ja'anre ro'tajën, Espíritu coñete senjën, Riusuni yë'ë ba'iyete ujajën ba'ijë'ën. ²⁰ Yë'ë yua ya'o huë'ena preso zeansi'quë ba'iguëta'an, Riusure yo'o conguëbi ba'iyë yë'ë. Ja'nca ba'iguëbi si'a ën yija bain ta'yejeiye ëjacuani Riusu cocarebare quëani achoye bayë yë'ë. Ja'nca sëani, Riusu cuencuese'e'ru ba'iyë, baguë cocare si'a jëja te'e ruiñe cani achoye yëyë yë'ë.

Saludos finales

²¹ Yureca, yë'ë ba'iyete, yë'ë yo'o yo'oyete, ja'anre mësacuani quëaye yëguëbi mai te'e bainguë ai yësi'quë Tíquico hue'eguëte mësacuana saoyë. Cristo yo'ore te'e ruiñe conguë'bi ba'iji baguë. Ja'nca ba'iguëbi yë'ë ba'iyë si'ayete mësacuani quëaja'guë'bi. ²² Ja'nca quëaguëna, mësacua yua baguë cocare achani, yëquëna ba'iyete te'e ruiñe masini, jëja recoyo re'huaye poreja'cua'ë mësacua.

²³ Yureca, mai Taita Riusu, mai Ëjaguë Jesucristo, bacua recoyo re'o huano güeseyete señë yë'ë. Mësacuani ja'nca re'o huano güesejën, mësacuani ai ba'iyë ai carajeiye beoye re'oye yo'ojën ba'ija'bë. Mësacua yua Riusu bain ai yësi'cuabi baguëni si'a recoyo ro'tajën, baguëni ai yëreba yëjën ba'ijë'ën. ²⁴ Mai Ëjaguë Jesucristoni jo'caye beoye ai yëreba yëjën ba'icua, si'acuabi Riusu bayete carajeiye beoye ro coni bajën ba'ijë'ën. Ja'nca raë'ë. Amén.

Riusu cocabera: mai ëjaguë Jesucristo ba'iyete toyani
jo'case'e'ë

New Testament in Siona (CO:snn:Siona)

copyright © 2009 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Siona

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Siona [snn], Colombia

Copyright Information

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Siona

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 14 Mar 2019 from source files dated 13 Mar 2019

ce8413d6-ff57-5b18-bda5-72d8f77005b2